

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

7. zasedání zastupitelstva města dne: 4. 9. 2008

Bod pořadu jednání:

Věc: Uplatnění závěrů projektu „Návrh optimalizace sítě mateřských a základních škol zřizovaných Statutárním městem Liberec“

Zpracoval: Mgr. Tomáš Macek, vedoucí oddělení školství
Mgr. Ivan Škaloud, specialista oddělení školství

odbor, oddělení: odbor školství kultury a sportu, oddělení školství

telefon: 48 524 3373

Schválil: vedoucí oddělení Mgr. Tomáš Macek
vedoucí odboru Mgr. Pavel Kalous

Projednáno: v RM dne 26. 8. 2008

Poznámka:

Předkládá: Ing. Jiří Kittner, v. r.
primátor města
Ing. Ondřej Červinka náměstek primátora

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města po projednání

bere na vědomí

informaci o možnostech uplatnění závěrů projektu „Návrh optimalizace sítě mateřských a základních škol zřizovaných Statutárním městem Liberec“ v základních školách zřizovaných Statutárním městem Liberec,

s o u h l a s í

s vyjmutím objektu školní družiny v Proletářské ul. č.p. 115 z majetku svěřeného do správy
Základní škole, Liberec, Kaplického 384

a u k l á d á

Ing. Ondřeji Červinkovi, náměstkovi primátora

předložit zastupitelstvu města ke schválení dodatek a novou majetkovou přílohu ke zřizovací
listině Základní školy, Liberec, Kaplického 384,

T: neprodleně

Důvodová zpráva

Na základě závěrů projektu „Návrh optimalizace sítě mateřských a základních škol zřizovaných Statutárním městem Liberec“ (dále jen studie), zpracovaného firmou GAC spol. s r.o. - dr. Ivan Gabal, bylo provedeno šetření odborem školství. Pracovníci odboru vycházeli ze strategické části studie, která řešila rozdílnou dynamiku prvních a druhých stupňů základních škol.

Studie ve strategických doporučeních (část 5.2) uvádí, že „**vzhledem k demografické projekci a k povinnosti města Liberec zajistit podmínky pro plnění školní docházky doporučujeme nerušit žádnou ze základních škol zřizovaných SML**“.

Svůj závěr odůvodňuje tím, že od roku 2009 - 2010 začne výrazně přibývat dětí ve věku 6-15 let, a proto se převis kapacit bude zmenšovat (viz příloha č. 1 – Analýza).

Prvním doporučeným opatřením bylo zvážení možnosti redukce ZŠ Švermova na první stupeň vzhledem k její 55 % naplněnosti. Ve druhém opatření firma GAC navrhovala řešit stejně situaci v ZŠ Kaplického s 58 % naplněnosti.

Pracovníci oddělení SKSK navštívili obě jmenované školy a na místě prověřovali skutečný stav. Zaměřili se na širší posouzení navrhovaných kroků z pohledu pedagogických, kapacitních i personálních možností obou škol.

ZŠ Švermova.

Škola, kterou současná ředitelka převzala před třemi lety, se za toto období zlepšila, a to jak v kvalitě výuky, tak i v personálním obsazení.

ZŠ je umístěna v centru sídliště Františkov, které prochází generační změnou projevující se zvýšeným počtem mladých rodin s dětmi. Dokládá to především zájem o místa v mateřských školách, kterých je v oblasti nazvané ve studii „za nádražím“ výrazný nedostatek a dále zájem rodičů o umístění dětí na základní školu (viz tabulka níže).

Školní rok 2007/08

ročníky	1	2	3	4	5	6	7	8	9	celkem	kapacita
Poč.žáků	30	24	17	15	20	18	28	27	30	209	375
Poč. tř.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	

Školní rok 2008/09

ročníky	1	2	3	4	5	6	7	8	9	celkem	kapacita
Poč..žáků	28	30	24	17	15	20	18	28	27	206	375
Poč. tř.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	

Problematicky naplněné ročníky se postupně posouvají a ukazuje se, že škola v této části města má svoje opodstatnění. Škola splňuje bezpečnostní a hygienické normy, vybavení didaktickou technikou je na běžné úrovni, odborná a pedagogická způsobilost zaměstnanců je na úrovni požadavku zabezpečení vzdělávacího programu základní školy. Náklady na provoz školy ve školním roce 2007/08 jsou sníženy pronájmem části budovy Vysoké školy Karla Engliše.

Z pohledu naplněnosti školy lze konstatovat, že v současné době škola využívá budovu s tělocvičnou a uzavřeným bazénem, dva pavilony s 9 třídami, družinou a několika odbornými učebnami. V prostoru uzavřeného bazénu organizuje škola příležitostné akce, např. v roce 2007 výstavu s ekologickým námětem.

Ve starší budově je nyní umístěna ještě 1. třída školy a školní šatny. Ve 4. – 7. třídě (jak je uvedeno v tabulkách) je nižší počet žáků, který způsobuje např. stěhování obyvatel sídliště ze starších nájemních bytů do lepších v nové výstavbě v jiných částech města. Jedním z faktorů, které ovlivňují zájem rodičů je i pověst školy, která se ale postupně lepší (viz zvyšující se počet dětí v nižších ročnících).

Dle sdělení ředitelky školy lze jméno školy zlepšit např. generálkou hřiště, což vyplynulo i z ankety, kterou mezi rodiči i žáky uspořádalo vedení školy.

Vzhledem ke zlepšující se situaci v naplněnosti 1. stupně a v souvislosti se závěry demografické studie nedoporučujeme v současné době uvažovat o uzavření školy. Stejně tak eventuelní sloučení s některou z nejbližších situovaných škol (ZŠ Barvířská, ZŠ U Školy) nelze vzhledem k vzdálenosti a odlišnému zaměření doporučit, tento krok by ve svém důsledku naplněnost ZŠ Švermova zřejmě nevyřešil.

S přihlédnutím k počtu dětí a rozsáhlosti areálu považujeme za optimální realizovat dlouhodobý pronájem části objektu (celé samostatné budovy Švermova 114/38) soukromé Vysoké školy Karla Engliše v Brně a to ve dvou etapách.

ZŠ Kaplického

Škola byla založena původně jen s 1. – 4. postupným ročníkem. Děti pak pokračovaly ve školní docházce v ZŠ Česká. Po naplnění této školy je od roku 2000 ZŠ Kaplického v Doubí plně organizovanou školou s 9 postupnými ročníky. Současný nízký počet dětí ve třídách 1. stupně je na hranici únosnosti, ztížené podmínky řeší ředitelka organizačními opatřeními.

Podle vyjádření ředitelky školy Mgr. Kulichové se dá ve prospěch naplněnosti školy očekávat, že při plánovaném osídlování Vesce začnou rodiče z Doubí dávat přednost méně naplněné ZŠ Kaplického a přestanou děti vozit do ZŠ Česká.

Na základě návrhu, který vzešel ze studie, prověřovali pracovníci SKSK následující tři varianty řešení.

1. varianta

Dočasný útlum druhého stupně základní školy.

Závěrečná zpráva studie na str. 60 doporučuje dočasně utlumit druhý stupeň školy. Oddělení školství zpracovalo pedagogicko ekonomickou rozvahu, která však vyznívá negativně pro existenci základní školy bez druhého stupně.

Počty žáků k 1. 9. 2008 při útlumu II. stupně základní školy

ročník	1	2	3	4	5
počty žáků	13	14	17	13	19

Na tento počet žáků ZŠ nezíská dostatek státních prostředků na platy pedagogů. Nemohli by odučit stanovený počet hodin k pokrytí vzdělávacího programu, jak je uvedeno v tabulce č. 2.

Dalším problémem by bylo přemístění žáků druhého stupně na školy v nejbližším okolí. Polohou a dopravní obslužností se nabízí ZŠ Česká. Kapacita školy však neumožňuje kompletní převedení 4 tříd s 83 žáky.

Počty žáků ZŠ Česká k 1. 9. 2008 při převedení druhého stupně ze ZŠ Kaplického

ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9	celkem	kapacita
poč. žáků	80	75	70	61	56	93	62	65	75	637	568
poč. tříd	3	3	3	3	2	4	2	3	3	26	24

Z uvedeného vyplývá, že by muselo dojít ke složitým jednáním s rodiči tak, aby třídní kolektivy byly přesunuty na vzdálenější školy do centra města, případně žáci individuálně přemístění dle požadavku rodičů.

2. varianta

Sloučení ZŠ Kaplického se ZŠ Česká.

Sloučením by bylo možné vytvořit po etapách podmínky pro posílení prvního stupně základní školy a útlum druhého stupně základní školy s převedením na ZŠ Česká. Vytvořit tak odloučené pracoviště s prvním stupněm.

Postupnost by měla mít několik etap:

1. etapa ve školním roce 2009/10 - začlenit žáky šestého ročníku ZŠ Kaplického do ZŠ Česká.
2. etapa ve školním roce 2010/11 - otevřít alespoň 2 ročníky první třídy, do kterých by byly přijímány děti z Doubí, Pilínkova, Šimonovic a Dlouhého Mostu (návrh podpořit úpravou autobusových linek tak, aby z uvedených oblastí zajížděly do centra sídliště Kaplického). Dále provést převod zbývajících 3 ročníků druhého stupně ze ZŠ Kaplického na ZŠ Česká.

Tato varianta s přesuny žáků, tříd a pedagogů by mohla zabezpečit optimální chod obou škol pod jedním vedením. Avšak z podrobného rozboru zpracovaného ředitelkou ZŠ Česká PaedDr. Mikešovou vyplynulo, že žádný z předpokládaných cílů vyplývajících ze studie by nebyl v současné době touto reorganizací naplněn.

Podstatou jejího vyjádření je, že ZŠ Česká nemá nyní možnost do svých prostor a tříd žáky další školy přesunout, protože je kapacitně zaplněná, a to zvláště nárůstem žáků v prvních třídách. Sloučení by tak mělo dopad na tuto školu jak z pohledu vybudované pověsti, tak i finančně. Připojením méně naplněné ZŠ Kaplického by došlo ke snížení platů pedagogů ZŠ Česká ve prospěch pedagogů ZŠ Kaplického. Cíl, kterým je snížení nákladů zřizovatele na

provoz školy a zlepšení její úrovně, by nebyl dosažen, protože obě budovy škol by byly nadále provozovány ve stejném rozsahu.

3. varianta

Úplné zrušení základní školy.

Tato alternativa se nejeví jako optimální, protože při schválené kapacitě 568 žáků v ZŠ Česká jich školu navštěvuje 525 a další plánovaná občanská výstavba v lokalitách Vesec, Doubí a Šimonovice počty žáků ještě zvýší. Do ZŠ Česká by nemohli být všichni žáci 1. stupně ze zrušené ZŠ Kaplického přijati a museli by dojíždět do jiných vzdálených škol.

Ředitelky obou dotčených škol vyslovily názor, že škola, kde bude zrušen 2. stupeň, přestane být zajímavá i pro rodiče dětí nastupujících do školy, z tohoto důvodu však nastane větší nápor na školy, kde budou mít možnost absolvovat všech 9 ročníků. Návrat zpět k plně organizované škole s 9 postupnými ročníky bude pak těžší.

Na základě závěrů studie odbor SK doporučuje u obou škol uplatnit dvouleté přechodné období, poté zpracovat podrobnou analýzu vývoje za období 2008 – 2010 a na jejím základě prověřit v ZŠ Švermova vzestupný trend nárůstu počtu žáků. V ZŠ Kaplického posoudit, zda uplatnění rozvojových programů vede k nárůstu počtu žáků.

V souvislosti s výše uvedeným navrhuje ponechat obě školy v rejstříku škol a školských zařízení za předpokladu optimálního využití objektů svěřených do správy příspěvkových organizací. V ZŠ Kaplického vyjmout objekt školní družiny z jejího užívání a převést na odbor správy majetku. V ZŠ Švermova schválit návrh smlouvy o dlouhodobém pronájmu objektu č.p 114/38 mezi Základní školou, Liberec, Švermova 114/38 a soukromou Vysokou školou Karla Engliše v Brně, a.s. ve dvou etapách.

- 1) Pronájem uzavřený ředitelkou základní školy Švermova s VŠKE na dobu určitou do 1 roku v souladu s platnou metodikou ke zřizovacím listinám příspěvkových organizací.**
- 2) Pronájem na dobu neurčitou (po realizaci přemístění školních šaten z pronajímaného objektu do budovy základní školy – předpokládaný termín : červenec 2009)..**

Přílohy:

Příloha č. 1 **Analýza kapacity základních škol** (na základě studie).

Příloha č. 1

Analýza kapacity základních škol.

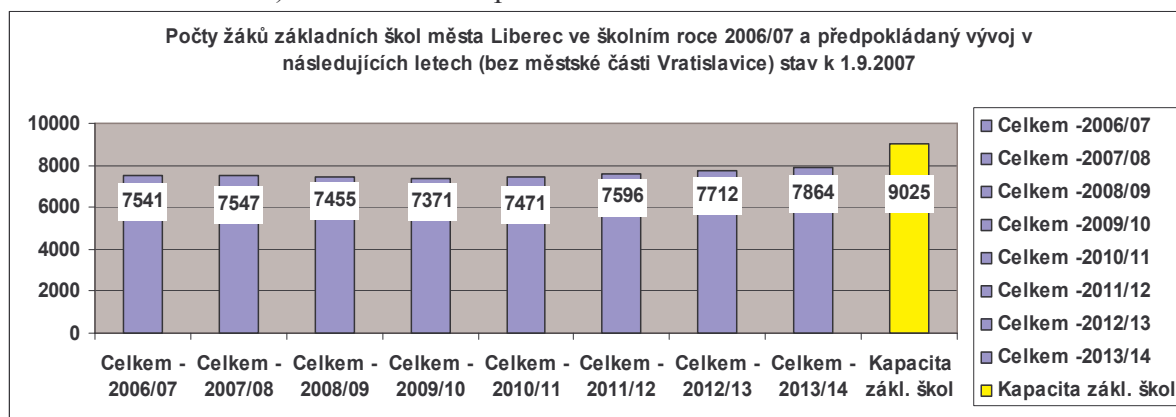
Předložená studie zpracovaná společností GAC s.r.o., se zabývá optimalizací škol města Liberec na základě demografického vývoje počtu žáků narozených do roku 2007 a následného možného vývoje, který ovlivní naplněnost základních škol města Liberec cca do roku 2017.

Studie ve svých dalších výpočtech a následných grafech vychází jen z počtu dětí ve věku 6-15 let a nezohledňuje skutečnost, že z této kategorie žáků plní povinnou školní docházku na víceletých gymnáziích cca 9-10% populačního ročníku. Samostatná studie oddělení školství vychází ze statistických výkazů pro ÚIV-MŠMT a údajů matriky. Nezahrnuje migraci obyvatel. Z uvedených čísel jasně vyplývá, že rezervní kapacita základních škol je dostatečně vysoká k zabezpečení mírného nárůstu žáků v následujících letech. Strana 40 druhé části studie však může nezainteresovaným naznačit, že kapacitní rezerva je nedostatečná a v roce 2017 bude městu chybět cca 700 žakovských míst na základních školách.

Statistická studie oddělení školství k 1.1. 2008

Škola/ ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
ZŠ Oblačná	24	26	28	25	29	27	28	50	52	289
ZŠ 5. květen	45	55	61	39	53	45	47	46	51	442
ZŠ Lesní	69	52	53	72	76	64	50	49	29	514
ZŠ Vrchlického	43	43	47	29	46	53	52	47	48	408
ZŠ Barvířská	22	45	17	18	21	24	22	51	53	273
ZŠ U Školy	24	28	27	31	39	41	37	42	39	308
ZŠ Na Perštýně	28	28	24	24	21	22	20	27	19	213
ZŠ Švermova	30	29	18	15	17	20	25	30	29	213
ZŠ Jabloňová (bez ZUŠ)	50	50	30	54	38	51	43	56	50	422
ZŠ Sokolovská	30	28	28	37	39	25	27	28	34	276
ZŠ Sokolovská - Nám. Míru	22	28	21	20	19	15	25	29	29	208
ZŠ Česká	74	69	59	47	72	48	44	52	60	525
ZŠ Broumovská	43	33	37	43	51	55	53	79	67	461
ZŠ Aloisina Výšina	51	48	37	43	36	55	37	51	53	411
ZŠ Dobiášova	80	77	80	68	70	68	59	76	81	659
ZŠ Ještědská	70	69	73	64	69	63	48	71	75	602
ZŠ U Soudu	17	34	36	35	34	35	34	36	39	300
ZŠ Husova	56	54	50	29	32	57	42	50	42	412
ZŠ Na Výběžku	22	27	17	23	15	16	22	25	17	184
ZŠ Kaplického	14	17	13	19	18	19	21	25	20	166
ZŠ Křížanská	22	29	20	20	19	24	24	31	30	219
ZŠ Křížanská - Hejmánková	9	8	10	11	4	0	0	0	0	42
Celkem -2007/08	844	879	787	768	815	826	759	943	912	7547
Celkem -2008/09	834	844	879	787	768	815	826	759	943	7455
Celkem -2009/10	859	834	844	879	787	768	815	826	759	7371
Celkem -2010/11	859	859	834	844	879	787	768	815	826	7471
Celkem -2011/12	871	859	859	834	844	867	879	768	815	7596
Celkem -2012/13	931	871	859	859	834	844	867	879	768	7712
Celkem -2013/14	920	931	871	859	859	834	844	867	879	7864
Ročníkové údaje z výkazu P1-04 První třídy od šk. roku 2008/09 a v následujících letech jsou nastaveny dle statistiky z matriky o porodnosti										

Z výše uvedené statistiky je vytvořen graf pro názornější ilustraci vývoje počtu žáků (včetně školního roku 2006/7) ve vztahu ke kapacitě škol

Uvedená statistika umožňuje pracovat s doporučeními vyplývajícími ze studie, která navrhuje provést dočasný útlum druhého stupně na Základní škole Liberec, Švermova a Základní škole Liberec, Kaplického.